

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠТИTU

INDUSTRISKE SVOJINE

KLASA 68 (1)

IZDAN 1 FEBRUARA 1937

PATENTNI SPIS BR. 12868

Samardjija Ivan, Zagreb, Jugoslavija.

Brava.

Prijava od 24 septembra 1935.

Važi od 1 juna 1936.

U trgovačkom prometu kao i u uporabi nalazi se veliki broj raznih vrsti brave, lokota i sličnih sprava za zatvaranje. Mnoge od ovih sprava za zatvaranje, koje su do sada u prometu poznate, dosta su slabe konstrukcije, te nijesu dovoljno sigurne protiv provala, brzo se pokvare i teško se popravljaju. Druge pak, i ako su jake konstrukcije i sigurne, nerado se upotrebljavaju, jer im je otvaranje i zatvaranje komplikirano, a pored toga ova-ko komplikirane brave su srazmjerne skupe, pa ih samo imućniji ljudi mogu imati. Sada, kada su provale u stanove, razne trgovačke i kancelarijske prostorije na dnevnom redu, osjeća se potreba jedne dobre, masivne, jeftine i sigurne brave, koja bi onemogućila u mnogo slučajeva izvršenje provale. Takova brava je predmet ovoga pronalaska.

Na nacrtu predstavlja slika I uzdužni presjek brave.

Slika II predstavlja pogled na unutarnji sastav brave.

Slika III predstavlja vertikalni presjek brave sa ključanicom i ključem.

Slika IV predstavlja pogled na ključanicu sprijeda.

Slika V predstavlja pogled sa strane na pričvršćenu bravu na vratima.

Slika VI predstavlja pogled sprijeda na pričvršćenu bravu na vratima.

Ova brava sastojeći se od podloge 1 kružnog oblika, koja ima dvije protuležeće strane produžene u krila 2 (slika VI). Na krilima 2 provrtane su luknjice, kojima se posredstvom šarafa 3 brava pričvrsti uz vrata. Na podlozi 1 fiksno je pričvršćeno dno 4 brave također kružnog oblika, a

veličina ovoga dna točno odgovara površini unutrašnjosti brave. Okolo dna 4 brave postavljen je okrugli prsten 5. Ovaj prsten ima istu debljinu kao i dno brave, a po cijeloj unutrašnjoj periferiji ima ostricu 6. Ova ostrica 6 zapada u utor 7 urezan po vanjskoj periferiji dna 4 brave, tako da se prsten 5 može okretati u utoru 7 na dnu 4 brave. Na prstenu 5 posredstvom šarafa 8 fiksno je pričvršćen drugi visoki i masivni prsten 9 jednakog polumjera kao i donji tanji prsten 5. Debljina brave odgovara debljini ovoga prstena 9. Prsten 9 imade izreze 10 u koje upadaju masivni krajevi zasuna 11 medusobno povezani tanjim delom 12. Deo 12 imade sa donje strane nekoliko ostrih zubića 13 dok su sa gornje strane dela 12 udubljeni pravokutni izrezi 14. Preko dela 12 postavljen je mostić 15 koji na gornjem dijelu ima izrezani duži pačetvorinasti otvor 16 i kraći pačetvorinasti otvor 17. Mostić 15 u donjem dijelu brave se proširuje, ima polukružni oblik i ispunja cijeli prostor između zasuna 11 i masivnog prstena 9. Na ovom donjem dijelu mostića 15 izrezan je kružni otvor 18 u koji zapada pomična kotvica 19. Kotvica 19 je kružnog oblika i na dvije protuležeće strane ima po dva produžena zubića 20 od kojih gornjih zapadaju među zubiće 13 na delu 12. Na kotvici 19 izrezani su otvori 21, 22 i 23. Kroz otvor 21 provučen je po cijeloj debljini kotvice fiksni klinac 24 i okolo ovog klinca se kotvica 19 okreće. U otvor 22 upada do polovine debljine kotvice pomični klinac 25 koji je donjim krajem pričvršćen uz elastično pero 26. Na mostiću 15 smještena je kobilica 27, koja ima s gornje

strane dva zuba i to zub 28 koji zapada u duži pačetvorinasti otvor 16 mostića 15 i zub 29 koji zapada u kraći pačetvorinasti otvor 17 mostića 15. Kobilica 27 tlačena je prama dolje čeličnim elastičnim perom 30 smještenim u gornjem dijelu dužeg pačetvorinastog otvora 16 na mostiću 15. Na dnu brave nad kotvicom 19 usadena je pomična ključanica 31 u obliku plosnatog tuljka (slika IV) koja se u dnu 4 brave okreće na isti način kao prsten 5, a provučena je kroz debljinu vrata u fiksnom okruglom tuljku 32 pričvršćenom uz vrata. Pomična ključanica 31 u određenoj visini ima dva izreska 33 i to po jedan na svakom kraju. U ove izreske 33 zapadaju tanke metalne pločice 34 pričvršćene uz fiksni okrugli tuljak 32, a u njihovom medusobnom razmaku okreće se pomična ključanica 31 i to sa onim svojim dijelom koji ostaje između izrezaka 33.

Ključ 35 napravljen je od čvrstog metala i plosnatog je oblika, a širina mu odgovara širini pomične ključanice 31. Donji kraj ključa ima dva brka i to kraći brk 36 i duži brk 37 koji je pri kraju nešto uži. Između brkova 36 i 37 nalazi se izrezak 38 a nad izreskom 38 u visini koja odgovara visini metalne pločice 34 napravljene su sa svake strane ključa po dva mala izreska 39 i 40. Ovi izresci nalaze se kod svakog ključa na drugom mjestu i mogu biti razne veličine radi toga, da svaki ključ može vrijediti samo za njemu odgovarajuću bravu. Gornji dio ključa to jest ručica može se izradivati kojeg bilo, poželjnog oblika.

Ova brava pričvrsti se na unutarnju stranu vrata sa podlogom 1 posredstvom šarafa 3, a otvara se i zatvara na slijedeći način: Ključ 35 utakne se u pomičnu ključanicu 31 na način, da dulji brk 37 ključa bude uvijek okrenut prema donjoj strani ključanice, a kraći brk 36 upre u kraj kobilice 27; kod ovog položaja ključa 35 u bravi, izresci 39 na ključu i izresci 33 na pomičnoj ključanici nalaze se na mjestu gdje je ugradena pločica 34. Kad zaokrenemo ključem 35 na desno, okrene se zajedno sa ključem 35 i pomočna ključanica 31, a izresci 39 na ključu i izresci 33 na ključanici zahvate pločicu 34, pa kad pri okretanju brk 37 ključa upre u dno kobilice 27 i istu potiskuje prema gore, pločica 34, u koju su zahvatili izresci 39 i 33, sprečava da ključ 35 iskoči iz ključanice. Kada se je tako ključ 35 zajedno sa ključanicom 31 okrenuo za punih 180 gradi i posve potisnuo kobilicu 27 prema gore, otvor se prostor nad klinicom 25, a pločica 34 oslobodi izreske 39 ključa i 33 ključanice. Sada potisnemo ključ 35 dublje u

bravu, tako da dulji brk 37 ključa upre u klinac 25 i potisne ga prema van, a istovremeno nepomični klinac 24 uđe u izrezak 38 ključa, dok se izresci 40 na ključu pomaknu prema unutrašnjosti dok ne dođu na mjesto gde je ugradena pločica 34. Zaokretanjem ključa na desno, izresci 40 ključa i izresci 39 ključanice zahvate pločicu 34 i za vrijeme dok ključ 35 potiskuje klinac 25, sprečava da ključ 35 iskoči iz ključanice. Ključ 35, koji se sada može okretati lijevo i desno, okreće kotovicu 19, čiji zubići 20 guraju zasun 11 brave napred ili natrag, odnosno otvaraju ili zatvaraju vrata.

Zbog veće sigurnosti proti provale, kad su vrata zaključana, može se sa unutrašnje strane vrata cijela brava za nekoliko gradi okrenuti na lijevo ili na desno, t. j. toliko da srednji klinac 24 brave ne odgovara točno sredini pomične ključanice 31, odnosno sredini ključnog otvora u vratima, pa se uslijed toga ne može utaknuti ključ u bravu, odnosno urezak ključa 38 ne može se nataknuti na klinac 24 brave. Pošto je zasun 11 brave primjereno dugačak, a tako je primjereno dugačak i zapor brave, to se cijela brava sa zasunom posredstvom oštice 6 u otvoru 7 može za nekoliko gradi okrenuti na lijevo ili na desno, a da kraj toga zasun brave ostaje uvijek dovoljnim dijelom u zaporu. Da bi se mogla brava ključem otvoriti treba istu ponova vratiti u normalan položaj, t. j. takav da se može u bravu ključ utaknuti, što se postizava kad urez 38 ključa točno odgovara klincu 24 brave. Da se može lakoćom odrediti normalan položaj brave, napravljen je na podlozi 1 znak zareza 41, a točno ispod njega na bravi je usaden ježić 42 sa elastičnim perom 43; kad okretanjem brave ježić 42 naide na rupicu 44 iskopanu u podlozi 1 brave, u ovu rupicu upadne i time odredi normalan položaj brave.

Ovako izradena brava veoma je jednostavna, masivna, potpuno sigurna proti svake provale i jeftina, može se izradivati u svim veličinama i dade se upotrebjavati na svim vrstima vrata.

Patentni zahtjevi:

- 1.) Brava, izradena iz prikladnog metala, označena time, da na podlozi (1) ima pokretni prsten (5) koji se okreće okolo čna (4) brave, da se kroz prsten (9) pomiče zasun (11) pokretan posredstvom zubića (20) na kotvici (19), da se deo (12) zasuna provlači ispod mostića (15) na kojem leži kobilica (27) potiskivana prama kotvici (19) posredstvom pera (30) smješte-

nog u dužem pačetvorinastom otvoru (16); da pokretna ključanica (31) u obliku plosnatog tuljka u odgovarajućoj visini ima izreske (33) u koju zahvataju tanke pločice (34) i da je na dnu brave usadeno elastično čelično pero (26) sa klincem (25) koji upada u odgovarajući otvor na poklopцу brave.

2.) Brava u zahtjevu pod 1), označena time, da je ključ (35) utaknut u ključanicu na način da duži brk (37) ostaje uviјek okrenut prama dolje a kraći brk (36) zapre u dno kobilice (27), dok u izreske (39) ključa zahvata tanka pločica (34), a okretanjem ključa odgurne se kobilica (27) i ključ zapadne dulje u bravu, duljim brkom pritisne klinac (25) i time dozvoli o-

kretanje kotvice (19) sa zubićima (20) i pomicanje zasuna (11) u svrhu otvaranja ili zatvaranja brave.

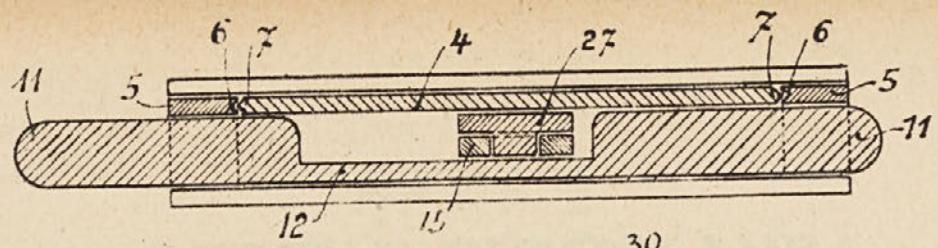
3.) Brava u zahtjevima pod 1) i 2), označena time, da se zatvorena brava zbog veće sigurnosti može sa zasunom okrenuti posredstvom prstena (5) i time deplasirati otvor ključanice sa unutrašnjim uredajem brave i na taj način onemogućiti svako otvaranje pomoću ključa.

4.) Brava u zahtjevima pod 1) do 3), označena time, da su izresci (39 i 40) na ključu kod svakog pojedinog ključa na drugom mjestu ili druge veličine u svrhu, da svaki ključ vrijedi samo za sebi odgovarajuću bravu.

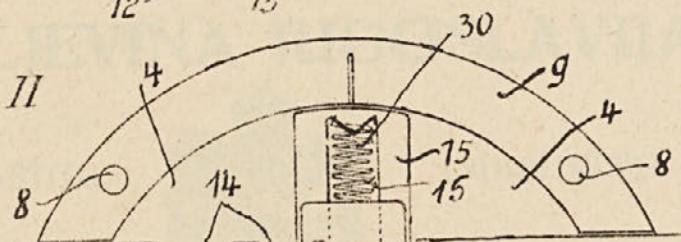

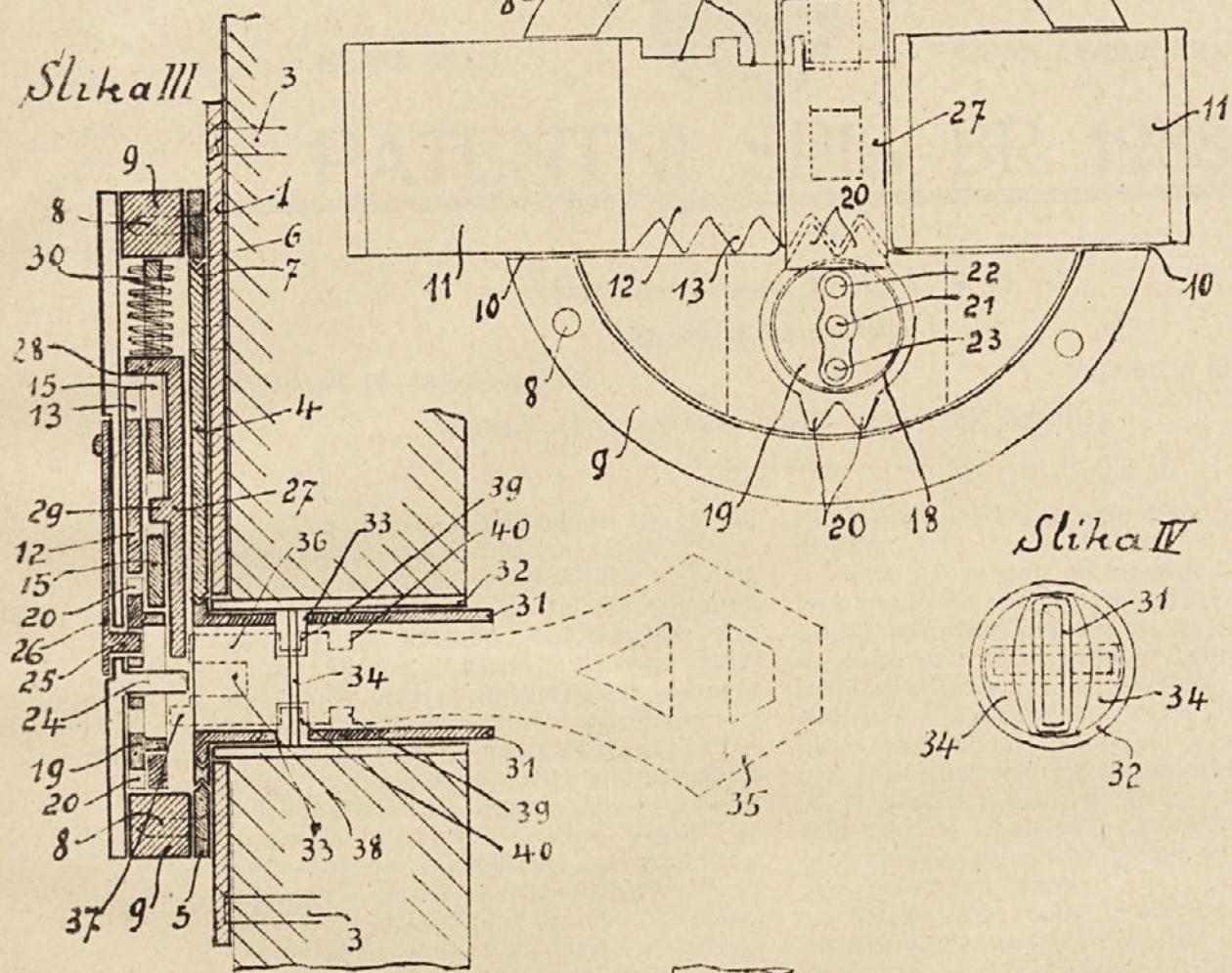
Slika I

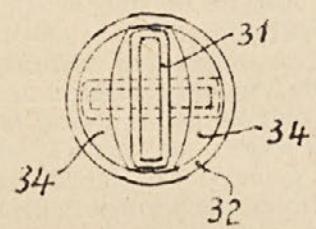
Slika II

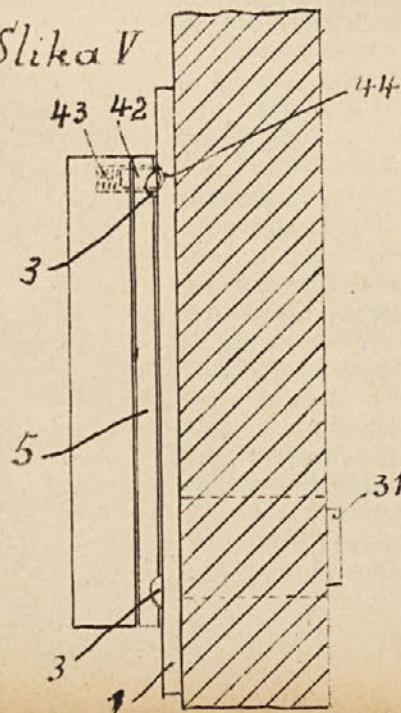
Slika III

Slika IV

Slika V

Slika VI

